

MIEŠTO

Laikraštis

Apie tai, kas svarbiausia ir aktualiausia Marijampolės žmonėms

2025 m. sausio 9 d., ketvirtadienis, Nr. 35 (1851) / ML

Vyriausybė šiais metais žada geresnį gyvenimą. Ar gyventojai pasitiki šiais pažadais?

Daiva Balčiūnė

Nauji metai simbolizuoja naują pradžią ir pokyčius. Geresnį rytojų, didindama išmokas, žada ir Vyriausybė. Kaskart žmonės viliasi, kad gyvenimo kokybė pagerės, kad kvėpuoti darysis lengviau, bet ar tikrai visi tiki, kad papildomi vos keli eurai į sąskaitą prisidės prie gyvenimo kokybės užtikrinimo?

Didesnė minimali mėnesinė alga ir pensijos

Nuo naujųjų įsigaliojo pluoštas naujų mokesčių, tačiau su jais auga įvairios išmokos, tarp jų – pensijos bei minimalus atlygis.

Nuo sausio iki 70 eurų didėja bazinės socialinės išmokos dydis, o kartu su ja atitinkamai padidėja nuo jo priklausančių išmokų dydžiai. Pavyzdžiui, vienkartinė išmoka gimus vaikui šiais metais sieks 770 eurų, vaiko

sų. Taigi, valdžiai kitos išeities tiesiog nėra. Manau, didžiausi pokyčiai šiemet turėtų paliesti bankus, refinansavimą, taip pat, tikriausiai, ir darbo užmokes-tis nestovės vietoje. O geresnis gyvenimas visada ateina kažkieno kaina. Tai čia, manau, yra nemenkas iššūkis valstybei: surasti, kas prie to turėtų/galėtų prisidėti“, – mintimis dalijasi vadybininkas Andrius.

„Tikiuosi, kad taip ir bus, reikia žiūrėti viltinai. Apskritai valstybei linkėčiau, kad daugiausiai dėmesio skirtų krašto apsaugai. Kad šiai sričiai būtų skiriama daugiausiai finansavimo ir kitų teigiamų pokyčių, nes nepriklausomybė mums yra svarbiausia. O kas dėl geresnio mūsų gyvenimo, tai matant, kad ekonomika auga, vartojimas – taip pat, tikėtina, kad ši tendencija išliks. Vadinas – gyvenimas tikrai eina geryn“, – sako gydytoja Dalia.

„Labai džiaugiuosi! Pakels atlyginimus, vadinas – geriau gyvensime. Tikiuosi, kad daugiausiai teigiamų pokyčių šiemet ateis iš sveikatos sektorių. O apskritai, tai mes ir dabar neblogai gyvename, tik skūstis ir verkti visi labai mėgstam. Pavyzdžiui, aš dirbu švietimo srityje ir tikrai negaliu skūstis. Visi esame pavalgę. O kad sunku, tai čia jau kitas klausimas, bet niekam nelengva. Manau, kad žmonėms reikėtų mažiau dejuoti ir viskas bus gerai“, – įsitikinusi mokytoja Rasa.

Šiame numeryje skaitykite:

2 psl.

Marijampolės regiono neįgalųjų sporto klubo „Šešupėlė“ susitikime prisiminė praėjusius metus

2024 metais baigiantis Marijampolės regiono neįgalųjų sporto klubas „Šešupėlė“ sportininkai gruodžio 29 dieną rinkosi prisiminti praėjusius metus, pasportuoti ir pabendrauti prie vaišių stalo.

3 psl.

Taip ir nesusiformavusi Naujoji Marijampolė

Į rytus ir vakarus nuo Naujakaimio stūkasantys Varnupių ir Padovinio piliakalniai bei įmantriomis kilpomis vingiuojanti Dovinė byloja, kad šios vietovės žmonės patyrė ir ikivalstybinius Lietuvos laikus. Čia seniai ėjo pagrindinis kelias iš Prienų, ilgametės seniūnijos (minimos nuo XVI a.) sostinės, į pietus, t. y. Marijampolės link.

4 psl.

Trys Karaliai išėjo. Ką jie atnešė kiekvienam iš mūsų?

Su Trimis Karaliais iškeliavo gražiausios žiemos šventės ir baigėsi šventinis laikotarpis. Ar ant Jūsų namų ar butų durų liko simbolinis raidžių ir kryželių užrašas? O ar žinote tikrąją jo prasmę? O tikrąją Trijų Karalių dienos esmę?

6 psl.

Trečioji Užtvankos trio grandis – Eglė Kryžanauskaitė: „Į Marijampolę grįžtu ir dėl praeities, ir dėl ateities“

Miesto laikraštis baigia pažintį su naujaisiu meno projektu Marijampolėje – Užtvanka, kviesdamas artimesnei pažinčiai su dar viena Užtvankos dalimi – Egle KRYŽANAUSKAITE.

Internetinis portalas

Kaip didėja minimali mėnesio alga?

Metai	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Minimali mėnesinė alga, Eur „ant popieriaus“	607	642	730	840	924	1038
Minimali mėnesinė alga, Eur „į rankas“	437/447	468	533/550	633	709	777

SADM informacija

Minimali mėnesinė alga didėja iki 1038 eurų, o minimalus valandinis atlygis bus didesnis 70 centų.

Padidėjo ir senatvės pensijos. Šiais metais vidutinė senatvės pensija sieks 673 eurus, o tiems, kurie turi būtinają stažą, ji didėja iki 721 euro.

Vienišo asmens išmoka ir socialinio draudimo našlių pensijos bazinis dydis padidėja iki kiek daugiau nei 42 eurų.

Nuo sausio dėl indeksavimo didėja valstybinių pensijų bazė, kuri sieks daugiau kaip 73 eurus.

Didesnės socialinės išmokos

Šiais metais didesni bus ir baziniai socialinių išmokų dydžiai.

Šalpos pensijų bazė didėja iki 248 eurų. Padidinus šį dydį, šalpos išmokos, priklausomai nuo išmokos rūšies ir gavėjų kategorijos, padidės nuo 25,5 iki beveik 115 eurų. Tai palies apie 64 tūkst. asmenų, gaunančių šalpos pensijas.

Tikslinių kompensacijų bazė didėja iki 208 eurų. Tai reiškia, kad didės išmokos žmonėms, kuriems nustatytas įvairaus lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis. Tokias kompensacijas šalyje gauna apie 100 tūkst. asmenų.

Valstybės remiamų pajamų dydis šiais metais sieks 221 eurą. Šis dydis aktualus nustatant teisę į pinigine socialinę paramą nepasiturintiems gyventojams, teisę į socialinę paramą mokiniams, papildomą išmoką vaikui, paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti bei kitą socialinę paramą.

pinigai – 122,5 eurų, o gausioms ir nepasiturintioms šeimoms ar vaikų su negalia auginančioms šeimoms išmoka vaikui sieks beveik 195 eurus. Parama mokinio reikmenims įsigyti nepasiturintioms šeimoms išauga iki 140 eurų, laidojimo pašalpa didėja iki 560 eurų.

Baziniai dydžiai, nuo kurių priklausys išmokos

Nuo 2025 m. sausio

Dydis	Kas nuo jo priklauso?	2022 m. sausis	2022 m. birželis	2023 m. sausis	2024 m. sausis	2025 m. sausis
Bazinė socialinė išmoka	Nuo šio dydžio priklauso išmokos vaikams ir kitos socialinės išmokos	42 Eur	46 Eur	49 Eur	55 Eur	70 Eur
Šalpos pensijų bazė	Nuo šio dydžio priklauso šalpos išmokos stažo nesukaupusiems pensininkams, darbingumą praradusiems žmonėms su negalia, vaikams su negalia	150 Eur	173 Eur	184 Eur	197 Eur	248 Eur
Tikslinių kompensacijų bazė	Nuo šio dydžio priklauso tikslinės kompensacijos specialiuoju poreikiu turintiems žmonėms su negalia	126 Eur	138 Eur	147 Eur	165 Eur	208 Eur
Valstybės remiamos pajamos	Šis dydis taikomas vertinant asmens pajamas ir (ar) turta, suteikiančius teisę gauti socialinę paramą, taip pat apskaičiuojant socialinės paramos dydžius	129 Eur	147 Eur	157 Eur	176 Eur	221 Eur

SADM informacija

Pažadais geriau gyventi tiki ne visi

Vyriausybei keliant algas ir išmokų dydį bei žadant geresnį gyvenimą, pakalbinti marijampoliečiai sako, kad tokie pokyčiai tikrai džiugina:

„Manau, kad visi šie kėlimai ir augimai – būtinas dalykas. Todėl, kad prekės, paslaugos nuolat brangsta, pragyvenimo lygis kyla, tai neišvengiamai žmonėms tam reikia didesnių resur-

Vis dėlto, ne visi tiki, kad papildomi vos keli eurai į sąskaitą prisidės prie gyvenimo kokybės užtikrinimo: „Kad kelia, tai gerai, bet kaip čia tuos pokyčius įvertinti, kai Ukrainoj karas... Mes jiems padedam, tai ir savo valstybės resursus naudojam, o, neduok Dieve, dar ir mus palies... O kad geriau gyvensime šiemet, tai netikiu. Tai neteisybė. Populistų lozungai ir tiek“, – Vyriausybės pažadais nelinkęs tikėti senjoras Juozas.

Marijampolės regiono neįgaliųjų sporto klubas „Šešupėlė“ susitikime prisiminė praėjusius metus

2024 metams baigiantis Marijampolės regiono neįgaliųjų sporto klubo „Šešupėlė“ sportininkai gruodžio 29 dieną rinkosi prisiminti praėjusius metus, pasportuoti ir pabendrauti prie vaišių stalo.

Klubo pirmininkas Juozas Abramavičius pasidžiaugė 2024 metų klubo „Šešupėlė“ sportininkų iškovotais aukštais pasiekimais čempionatuose ir kitose varžybose, turnyruose, taip pat vykdė programose numatytas sportines veiklas.

Klubo sportininkai buvo apdovanoti klubo pirmininko Juozo Abramavičiaus padėkomis už aukštus sportinius pasiekimus, pasiektus Lietuvoje ir Lenkijoje. Apdovanoti klubo sportininkai: Marius Činskis, Loreta Vasiliauskienė, Danutė Petrauskienė, Inga Kalėdaitė, Valentina Kalėdienė, Alvydas Paltanavičius, Valerijus Klimas, Juozas Kubilius, Giedrius Žilionis, Gintaras Letkauskas, Egidijus Žilionis ir Dalė Mykolaitienė, tvarkanti klubo „Šešupėlė“ interneto puslapį. Rėmėjai – „Marijampolės prekyba“ direktorius Alvydas Pridokas, gėlių salono savininkė Kristina Mažeikaitė, Lietuvos

Respublikos meno žinovas Alvydas Knyza buvo apdovanoti Marijampolės regiono neįgaliųjų sporto ir sveikatingumo klubo „Šešupėlė“ padėkomis.

„Šešupėlės“ projektų vadovė Loreta Vasiliauskienė perskaitė sveikinimus, adresuotus klubo bendruomenei nuo Marijampolės savivaldybės mero Povilo Isodos, vicemero Artūro Visockio, Lietuvos Respublikos Seimo nario Karolio Podolskio.

Sporto varžybose šaškių rungtyje pirmą vietą laimėjo Valerijus Klimas, žiedų mėtymo rungtyje – Giedrius Žilionis, kamuoliuko mėtymo rungtyje pirmas buvo Gediminas Kvietkauskas.

Klubas „Šešupėlė“ 2024 metais vykdė dvi programas: „Žmonių su negalia įtrauktis į sportą“, Marijampolės savivaldybės ir Lietuvos parolimpinio komiteto kartu su partneriais „Girteka“.

Klubo nuotr.

2024 metų NSK „Šešupėlė“ paskutinio sportinio ir sveikatingumo renginio dalyvius linksmo dainos ir muzika, atliekama Alvydo Knyzos.

Maloniai kviečiame ir naujus narius

įsijungti į klubo „Šešupėlė“ sporto ir sveikatingumo veiklą 2025 metais.

Klubo pirmininkas – Juozas Abramavičius. Telefono nr. +370 671 26980

Klubo „Šešupėlė“ informacija

Marijampolės ruoniai kviečia prisijungti prie bendruomenės naujus narius

Marijampolės ruonių bendruomenė Bendruomenės nuotr.

Pasaulinę ruonių dieną – sausio 1-ąją – Marijampolės ruoniai sutiko bendruomeniškomis ledinėmis maudynėmis, kurios įvyko Marijampolės Marių parko salos plažėje.

Čia susibūrė grupės „Eketė Marijampolėje“ nariai, Marijampolės sveikuolių klubo „Prana“ nariai, taip pat ir kiti ledinių maudynių mėgėjai.

Maudynių nariui Martynui tai buvo pirmas kartas ir, anot jo, nebuvo šalta. Jo manymu, todėl, kad visa bendruomenė maudėsi.

Iš viso ledinėmis maudynėmis mėgavosi apie 20 žmonių, palaikymo komandą sudarė 7.

Džiaugiamės kiekvienu, prisijungusiu prie mūsų bendruomenės, ir laukiame visų, kurie maudosi ar dar

tik pasvajoja apie tai. Palaikymo komanda taip pat yra laukiama, nes geras pavyzdys yra užkrečiamas!

Ledinės maudynės yra sveikatos šaltinis, bendruomeniškumas ir jaunystės receptas!

Maudynės vyksta šeštadieniais ir sekmadieniais 9 val. Marijampolės Marių parko salos plažėje.

Marijampolės ruonių bendruomenė

„Sodros“ išmokų mokėjimo sausio kalendorius

2025 m. sausio mėnesį „Sodros“ išmokos bus mokamos taip:

Nedarbo: nuo sausio 20 d.

Vaiko išlaikymo: nuo sausio 24 d.

Ilgalaikio darbo: per 10 d. d. nuo sprendimo priėmimo dienos.

Ligos: per 17 d. d. nuo visų dokumentų ir duomenų pateikimo.

Motinstės: per 17 d. d. nuo visų dokumentų ir duomenų pateikimo.

Tėvystės: per 5 d. d. nuo tėvystės atostogų pabaigos.

Šalpos: per kredito įstaigas – nuo sausio 13 d.; pristatymas į namus (Lietuvos paštas, „Bastaras“, „Rausida“) – sausio 10–26 d.; atsiėmimas Lietuvos pašte – sausio 10–26 d. (atsižvelgiant į pašto skyrių darbo laiką per šventes).

Pensijų anuitetų: sausio 24 d.

Išankstinės senatvės pensijos: nuo sausio 20 d.

Pensijų mokėjimo kalendorius – SAUSIS

Swedbank:

10 mėn. dieną – sausio 9 d.

11 mėn. dieną – sausio 10 d.

12 mėn. dieną – sausio 13 d.

Šiaulių bankas:

Marijampolės, Šilalės, Panevėžio regionų gyventojams – sausio 10 d.

SEB:

Kauno, Alytaus, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Utenos regionų gyventojams – sausio 10 d.

Urbo bankas, Citadele, Luminor bank (buvęs Nordea), kitos kredito, mokėjimo įstaigos – sausio 10 d.

Atsiėmimas Lietuvos pašte: sausio 10–26 d.

Pristatymas į namus: sausio 10–26 d.

Svarbu!

Tiems, kam pensija pirmą kartą paskirta po 2012 m. vasario 29 d. ir gavėjai, kuriems pensijos 2011 m. gruodį arba 2012 m. rugsėjį mokėtos 27–28 d.:

sausio 16 d. – Kauno, Alytaus, Marijampolės regionų gyventojams.

„Sodros“ informacija

Sveikatos draudimas: kaip išvengti skolų ir gydytis nemokamai

Ligonių kasų specialistai primena, kas gali nutikti, jei privalomojo sveikatos draudimo įmokos nėra mokamos ir kaip patikrinti, ar esate drausti.

Privalomojo sveikatos draudimo (PSD) dalyviai yra visi dirbantieji, užsiimantys individualia veikla, savarankiškai už save mokantys PSD įmokas. Į šį sąrašą taip pat įtraukti – Užimtumo tarnyboje užsiregistravę gyventojai, žmonės, turintys negalią, slaugantys asmenis su negalia, moksleiviai, studentai, vienas iš tėvų, auginantis nepilnamečius vaikus, nėščios moterys, turintys būtinąjį stažą.

Visiems šiems asmenims valstybė garantuoja nemokamą sveikatos priežiūrą valstybinėse ir savivaldybių sveikatos priežiūros įstaigose bei privačiose įstaigose, sudariusiose sutartis su teritorinėmis ligonių kasomis.

Kas nutiks, jei draudimas nutrūks?

Draudimas gali nutrūkti tik laiku nesumokėjus privalomojo sveikatos draudimo įmokos. Tokiu atveju, jei pacientas nebus draustas PSD, už medicinos paslaugas turės sumokėti savarankiškai – nemokamai bus teikiama tik būtinoji medicinos pagalba.

Aktualu tai, kad Lietuvos piliečiams yra suteikiamas vienas papildomas mėnuo naudotis Privalomojo sveikatos draudimo fondo apmokamomis medicinos paslaugomis po to, kai nustoja galioti jų PSD. Tačiau šis mėnuo – tai tarsi papildomas laikas pasirūpinti draudimu. Tai galimybė nemokamai gydytis su sąlyga, kad PSD įmoka bus sumokėta iki papildomo mėnesio pabaigos.

Vis dėlto draudimui nutrūkus, žmogui bus skaičiuojamos ne tik suteiktų paslaugų išlaidos, tačiau ir PSD įmokų skolos. Tad gyventojai turėtų pasidomėti, ar jų sveikatos draudimas galioja, kad netektų patirti išlaidų už medicinos paslaugas sunegalavus, susirgus ar gavus traumą.

Kaip patikrinti draustumą?

Norintys sužinoti apie savo PSD, gali pasinaudoti e.paslaugomis ir savarankiškai patikrinti šią informaciją, prisijungę prie ligonių kasų e.paslaugų sistemos per internetinę bankininkystę su el. parašu arba mobiliuoju

el. parašu. Įėjus į e.paslaugų portalą, paspaudus „Mano privalomasis sveikatos draudimas“, bus patvirtinami asmens duomenys ir pateikta informacija apie draustumą.

Jei nėra galimybės prisijungti prie Elektroninių valdžios vartų, informaciją, ar asmuo yra apdraustas, galima sužinoti VLK interneto puslapyje – „Pasitikrinkite, ar esate apdraustas privalomuoju sveikatos draudimu“ arba atvykus į bet kurią teritorinę ligonių kasą ir pateikus asmens dokumentą.

Didėjant minimaliajai algai, didėja ir įmokos

Ligonių kasos taip pat primena, kad, padidėjus minimaliajai algai, nuo 2025 m. sausio 1 d. savarankiškai besidraudžiantiems asmenims PSD įmoka sieks 72,45 euro. Nesumokėjus įmokos privalomojo sveikatos draudimo įmokų administratoriui „Sodrai“ iki einamojo mėnesio pabaigos, sveikatos draudimas nutrūks. Tokiam pacientui suteiktų medicinos paslaugų, vaistų bei medicinos pagalbos priemonių išlaidų gydymo įstaigai ar vaistinei ligonių kasos apmokėti negalės.

Valstybinės ligonių kasos informacija

Taip ir nesusiformavusi Naujoji Marijampolė

Benjaminas Mašalaitis

Į rytus ir vakarus nuo Naujakaimio stūksantys Varnupių ir Padovinio piliakalniai bei įmantriomis kilpomis vingiuojanti Dovinė byloja, kad šios vietovės žmonės patyrė ir ikivalstybinius Lietuvos laikus. Čia seniai ėjo pagrindinis kelias iš Prienų, ilgametės seniūnijos (minimos nuo XVI a.) sostinės, į pietus, t. y. Marijampolės link.

Nors dvaro pavadinimas ir susijęs su žodžiu „naujas“, tačiau jo nedera priskirti prie naujausių krašto dvarų. Kunigo ir istoriko Vaclovo Štrimaičio manymu, dvaras įkurtas XVIII a. viduryje ir kaip atsvaras egzistavusiam Staropolei buvo pavadintas Novopole, t. y. Naujuoju miestu. Manoma, kad Novopolė įkūrė Prienų seniūnai, grafai Butleriai, kurie panašų didmiestį, dabar vadinamą Frampoliu, pradėjo vystyti Lenkijoje. Aplinkinių kaimų žemės valdos buvo padalytos į tris linijas, o kairiajame Dovinės krante pradėjęs kurtis dvaras pateko į Geldoriškių liniją. Vis tik ankstyvas Butlerių pasitraukimas iš aktyvios veiklos mūsų krašte (XVIII a. trečiasis ketvirtis) pakeitė jų grandiozinius sumanymus ir dvaras niekada netapo miestu.

Šiandien nematyti net dvarvietės pėdsakų. Neįmanoma jų atkurti ir pagal XX a. pradžios vokiečių sudarytus karinius žemėlapius, iš kurių galima pamanyti, kad dvaro būta dešiniajame Dovinės krante. Sovietmečiu vykdant laukų melioracijos darbus, vietomis patiesinta ir Dovinė, tačiau bent jau pagrindinė dvaro sodyba niekuomet nebuvo dešiniajame šios upės krante.

Aptikti buvusią dvarvietę dabar

yra nesudėtinga: toje vietoje žvyrkelis, vedantis iš Gyviškių, pasibaigia Marijampolės–Daukšių plente. Rytinėje jo pusėje, ant aukštesnės kalvos, ir būta dvaro sodybos. Sovietmečiu prie plento dar augo susenęs sodas ir stūksojo vienišas ąžuolas, tačiau iki šių dienų neišliko.

Senoji dvaro istorija nėra labai įspūdinga ir geriau žinomi jau carizmo laikų faktai. 1826 m. dėl neišmokėtų skolų buvo įtrauktas į licituojamų dvarų sąrašą. Yra žinoma, kad šaltinių turtingoje valdoje būta labai derlingų žemių. Iš XIX a. dvaro savininkų pavardžių yra žinoma tik viena – 1835 m. jį valdė Janas Javorovskis, vedęs Teresę iš Kulokų (pavardė) šeimos. Kadangi jo pavardė yra labai artima kaimyninio Javaravo dvaro pavadinimui, galima manyti, kad šios giminės žmonės buvo susiję su tuo dvaru. 1877 m. majoratiniame dvare stovėjo 12 pastatų, kuriuose gyveno 27 vyrai ir 20 moterų.

1887 m. pastatų sumažėjo iki 5, o gyventojų skaičius išliko toks pat. 1900 m. Novopolės dvaro žemės valda siekė 804 margus, savininkas laikė 32 arklius, 87 stambius ir 294 smulkius gyvulius. 1902 m. stovėjo 6 pastatai, kuriuose gyveno 68 žmonės.

Buvusi Naujakaimio dvarvietės vieta

Autoriaus nuotrauka

1904 m. dvarą valdė lenkas Aleksandras Norvertas. Jis turėjo 530 margų žemės, laikė 22 arklius, 57 stambius ir 15 smulkių gyvulių. 1910 m. dvarui priklausė taip pat 530 margų žemės, kurią apdirbo 8 vietiniai samdiniai. Savininkas buvo Vladimiras Norvertas; laikė 28 arklius, 56 stambius ir 100 smulkių gyvulių. Iš dvarininkų Norvertų (beje, gana ilgą laiką valdžiusių šį dvarą bei jo apylinkes) pavardės kilo ir nuo dvarvietės gerokai nutolusio, šiauriniame Buktos girios pakraštyje įkurto Norvertavo kaimo pavadinimas (Liudvinavo seniūnijos kaimas).

Per Pirmąjį pasaulinį karą dvaro laukuose vyko mūšiai: kalnelyje, kelio į Gyviškes rytinėje pusėje, buvo palaidoti keli šimtai rusų ir vokiečių karių. Vė-

liau vokiečiai saviškių palaikus atkasė ir kažkur išsivežė. Lietuvos kariškiams dvaras išdalytas jau 1919 m., nors nemažai būsimų ūkininkų į kuriamas sodybas išsikėlė dar vykdant P. Stolyfino reformą. 1924 m. dvare gyveno 6 šeimos. Paskutiniai margai žemės tais pačiais metais buvo išdalyti mokytojams. Tarpukariu dvaras vadintas ir Naujadvariu, matyt, siekiant kuo greičiau užmiršti slaviškos kilmės Novopolės pavadinimą.

Dvaro centre gyvenusi šeima sovietmečiu net dukart patyrė tremties dalią. Novopolės dvaro padalinių būta ir dešiniajame Dovinės krante. Dabar buvusios dvarvietės centras vadinamas Naujakaimiu ir su Marijampole gali konkuruoti tik šia istorija.

Už beveik pusę milijono eurų bus atnaujintas Marijampolės PSPC Socialinės globos skyrius

Vaida Masaitienė

Jau visai netrukus bus pradėta Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centro Socialinės globos skyriaus infrastruktūros modernizacija, kurios tikslas – užtikrinti senyvo amžiaus asmenų galimybę išlaikyti kuo didesnę savarankiškumą ir orų gyvenimą. Projekto metu atlikti darbai ne tik pagerins gyvenimo sąlygas, bet ir palengvins slaugytojų darbą. Numatyti darbai, atnaujinimai ir įranga kainuos beveik pusę milijono eurų.

Šiuo metu baigiamas rengti projektas Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centro Socialinės globos skyriaus infrastruktūros modernizacijai, jos metu bus atnaujintos gyvenamosios patalpos, modernizuotos higienos zonos, tokios kaip dušai ir tualetai, įrengta nauja ergonomiška įranga bei baldai. Socialinės globos skyrius šiuo metu turi 26 lovas ir 25 gyventojus. Įstaigos direktorės Dženitos Sabašinskienės teigimu, šiuo metu vietų pakanka, bet kartais susidaro

eilės ir gyventojams vietos tenka palaukti. Tad atnaujinimo darbus atlikti būtina, kad visi čia esantys senjorai ir neįgalūs asmenys turėtų galimybę į orią ir komfortabilią senatvę, nes, kaip sako direktorė, nuo pat skyriaus įkūrimo pradžios jokie remontai patalpose nebuvo vykdomi: „Globos skyrius gyvuoja beveik 10-metį, nuo tada skyriuje nedarytas joks remontas, todėl būtina atnaujinti patalpas, atnaujinti įrangą, pagerinti sąlygas tiek gyventojams, tiek patiems darbuotojams“.

Modernizuota infrastruktūra leis sumažinti senyvo amžiaus žmonių socialinę atskirtį, stiprins jų nepriklausomybę ir gerins gyvenimo kokybę. Paslaugų gavėjai galės naudotis patogiomis, saugiomis ir pritaikytomis patalpomis, kurios užtikrins jų privatumą, o jų artimieji jausis ramiau dėl artimųjų gerovės: „Labiausiai pasikeis pati aplinka, kadangi viskas bus pritaikyta žmonėms su negalia. Skyriuje iš 26 žmonių savarankiškai ar su slaugytojų, darbuotojų pagalba juda tik keletas gyventojų, visi kiti vaikščioti negali. Tokiems asmenis po remonto taps žymiai paprasčiau judėti patalpose. Taip pat prie kiekvienos lovos bus įrengtas apšvietimas, pagalbos iškvietimo sistema, visur atnaujinti sanitariniai mazgai“, – sako įstaigos direktorė.

Taip pat bus įsigytas specialus vežimėlis tam, kad gyventojai galėtų būti maudomi atsisėdę, o nauji neįgalųjų vežimėliai užtikrins judėjimą įstaigos patalpose. Projekto metu bus nupirkti ir kompiuteriai, kad savarankiškesni gyventojai galėtų laisvu laiku bendrauti su artimaisiais, skaityti naujienas ir naudotis kitomis internetinėmis paslaugomis.

Svarbu pabrėžti, kad tokie remonto darbai pagerins ir darbuotojų kasdienybę, kadangi atnaujintas Socialinės globos skyrius turės visą reikalingą atnaujintą ir modernią įrangą, tokią kaip lubiniai keltuvai (kelti didesnio svorio, negalinčius vaikščioti, gyventojus), medikamentiniai vežimėliai, pozicionavimo priemonės, antipraguliniai čiužiniai

MSPC direktorė Dž. Sabašinskienė: „Bus užtikrintas orus gyvenimas ir palengvintas slaugytojų darbas“

Redakcijos nuotr.

ir pan. Visa tai pagerins ne tik skyriaus gyventojų gyvenimo sąlygas, bet ir užtikrins aukštą darbuotojų darbo kokybę.

Visi šie darbai kainuos 399 998,07 Eur. Daugiau nei 85 proc. projekto finansavimo skiria Europos Sąjunga (339 998,36 Eur), o likusi dalis – Marijampolės savivaldybės lėšos (59 999,71 Eur). Direktorė Dženita Sabašinskienė sako: „Suplanuota projektą pabaigti 2025 m. rugsėjo mėnesį, tačiau pastatas, kuriame įsikūręs Socialinės globos skyrius, įtrauktas į Kultūros vertybių registrą, todėl vis dar vyksta projektavimo darbai, o pačius remonto darbus geriausiai atveju pradėsime tik 2025 m. birželio mėn.“

Šiuo modernizacijos projektu siekiama užtikrinti senyvo amžiaus asmenų galimybę išlaikyti kuo didesnę savarankiškumą ir gyventi oriai.

Skyrius remonto nematė nuo pat įkūrimo

Redakcijos nuotr.

Trys Karaliai išėjo. Ką jie atnešė kiekvienam iš mūsų?

Su Trimis Karaliais iškeliavo gražiausios žiemos šventės ir baigėsi šventinis laikotarpis. Ar ant Jūsų namų ar butų durų liko simbolinis raidžių ir kryželių užrašas? O ar žinote tikrąją jo prasmę? O tikrąją Trijų karalių dienos esmę? Kviečiame paskaityti kunigo Arno Budriaus, Marijampolės Šv. Vincento Pauliečio parapijos vikaro, įžvalgas:

Šios dienos esmė yra tikrai ne trys karaliai, o Jėzus Kristus, kuris apsireiškia. Sausio 6 dieną mes švenčiame Kristaus Apsireiškimo šventę. Graikiškai ji vadinama Epifanija (gr. *epiphaneia* – „pasirodymas“, „apsireiškimas“). O Rytų bažnyčia švenčia ne tik Trijų Karalių atvykimą pas kūdikėlį Jėzų, bet taip pat prisimena ir Kristaus krikštą Jordano upėje ir jo pirmąjį padarytą stebuklą Kanos vestuvėse.

Įdomu tai, kad Kristaus Apsireiškimo šventė pradėta švęsti daug anksčiau nei Kalėdos. Egipto krikščionys ją pradėjo švęsti maždaug 190 metais, o Kalėdos pradėtos švęsti tik IV amžiuje – po galutinio krikščionybės įteisinimo, kai imperatorius Konstantinas 328 metais pastatė Dievo gimimo baziliką ir ten buvo pradėtos aukoti šventosios Mišios. Šventos Kalėdos iš pradžių šventos sausio 6 dieną, bet bėgant laikui, tikriausiai norint sugrįžti prie to, kad gruodžio 25-oji yra trumpiausia diena, o naktis – ilgiausia metuose, Kalėdų šventimas buvo perkeltas.

Iš tiesų Šventajame rašte nėra parašyta Trijų Karalių vardų. Jie vadinami Išminčiais. Vaizduojami jie įvairiai, tačiau visuomet vienas – būtinai juodaodis, nes tuo metu buvo žinomi trys žemynai: Azija, Europa ir Afrika. Ir tokiu būdu jie lyg atstovavo visą pasaulį. Kas jie buvo iš tikrųjų – manoma taip pat įvairiai. Sakoma, kad tai buvo persų kastos kunigai. Kartu jie galėjo būti astronomai, galėjo užsiiminėti ir magija, kaip dabar suprantam – įvairiais religiniais ritualais ir pan. Taip pat galėjo priklausyti ir filosofams, turėti savo mokinių. Žinoma, turėjo būti labai gerai išstudijavę senojo žydų testamento

raštus apie Mesijo užgimimą ir todėl leidėsi jo ieškoti. Be abejo, jie labai gerai suvokė ir to meto gamtos reiškinius. Nes Betliejaus žvaigždė nėra tik legenda. Tuo metu iš tikrųjų buvo įvykęs toks astronominis reiškinys, kaip astronomas Johanas Kepleris (*Johannes Kepler*) yra rašęs ir apskaičiavęs, kad maždaug tuo metu apie tris kartus įvyko Jupiterio ir Saturno konjunkcija ir greta to pasirodęs didelis dangaus šviesulys – vadinamoji *Super Nova*. Taigi, ji, kartu ir kaip simbolis, vedė prie užgimusio Išganytojo – prie dieviškosios šviesos.

Gilią teologinę prasmę turi ir Išminčių dovanos. Sakoma, kad Išminčiai, būdami pagonys, jau tuo metu suprato ir savo dovanomis tarsi išpranašavo visam pasauliui, koks bus gimęs Mesijas. Įteikė aukso, kuris simbolizuoja karališkumą. Smilkalų, kurie simbolizuoja dieviškumą. Miros, kuri simbolizuoja žmogiškumą. Tai reiškia, kad užgimęs Mesijas yra karalių karalius, Dievas, o taip pat – aliuzija į netolimą ateitį, kad jis kentės ir mirs: mira – tarsi skirta jo laidotuvėms (seniau mirusiųjų kūnai, kad negestų, būdavo ištepami miros mišiniu).

Reiktų paminėti, kad anksčiau Trijų Karalių iškilmė bažnyčioje buvo švenčiama antrąjį sekmadienį po šventų Kalėdų. Tik nuo 2019 m., Dievo kulto ir sakramentų drausmės kongregacijai patenkinus prašymą leisti Lietuvoje kasmet švęsti Kristaus Apsireiškimo iškilmę sausio 6 dieną (nebekilnojant jos į sekmadienį), ši šventė minima tą savaitės dieną, kada ir būna sausio 6-oji. Tuo pačiu nuo tų metų šiai iškilmėi buvo suteiktas ir neprivalomos liturginės šventės rangas. O tai reiškia, kad dalyvauti šventose Mišiose – neprivaloma.

Tradicinė Trijų Karalių eisena Marijampolėje

Redakcijos nuotr.

Tačiau dalyvaujantieji gali atsinešti palaiminti, tarkime, auksą, aukso dirbinius ar kreidą, kuria vėliau ant namų ar butų durų užrašomi šios dienos simboliai. Galima sakyti, kad tas veiksmas

Kunigas Arnas Budrius

Redakcijos nuotr.

(palaiminimas) yra sakramentalija. Ir tai vienareikšmiškai tikrai nereiškia, kad užrašas ant durų su palaiminta kreida nuo kažko apsaugos. Tai tikrai nebus kažkoks magiškas veiksmas, po kurio žmogui nereikia dėti jokių pastangų. Viską lemia žmogaus tikėjimas. To užrašo ant durų esmė – tai yra žmonių nebijojimas liudyti, kad už šių durų gyvena krikščionys, kurie išpažįsta Kristų. Užrašymas pašventinta kreida ant durų reiškia, kad šiuos namus ir jų gyventojus patikime Viešpaties globai.

Durys ženklinamos trimis raidėmis su kryželiais prieš kiekvieną iš jų. Lietuvoje nuo seno buvo įprasta užrašyti +K+M+B, taip paminint Trijų Karalių vardus (Kasparas, Merkelis, Baltazaras). Tačiau atnaujintas Palaiminimų apeigynas nurodo du galimus užrašymo variantus: +J+M+J (Jėzus, Marija, Juozapas) arba +C+M+B, kas reiškia ne

karalių vardus, bet lotyniško palaiminimo *Christus mansionem benedicat* („Kristus telaimina būstą“) santrumpą.

Apskritai, ši diena – ne tik viso kalėdinių švenčių laikotarpio pabaiga, bet kartu ir tamsiojo meto pabaiga. Etnografai sako, kad nuo Kalėdų iki Trijų Karalių „diena pailgėja per gaidžio žingsnį“ ir nuo dabar jau pradeda ateiti šviesos metas. Taigi, su Viešpaties apsireiškimu į pasaulį sugrįžta šviesa. Ir Kristus, atėjęs, kaip šviesa, apsireiškia kiekvienam žmogui be išimties, kad nušviestų jo kelius ir visą gyvenimą. Ir tie karaliai simbolizuoja visus žmones savo skirtingume, kurie į gyvenimą atsineša ne tik skirtumus, bet tuo pačiu ir turtingumą, ir tuo pačiu tai priminimas, kad mes visi – viena Dievo šeima. O šviesa, nužengusi iš dangaus, ateina į kiekvieno iš mūsų gyvenimus. Svarbiausia – priimti.

Bažnyčiai paskelbus Trijų Karalių Evangeliją, paprastai paskelbiama ir tų metų Velykų data ir kitos nuo jų priklausiančios iškilmų datos. Šie metai išskirtiniai: dėl sutampančių Julijaus ir Grigaliaus kalendorių šv. Velykas balandžio 20-ąją švęs visi be išimties krikščionys: ir katalikai, ir ortodoksai. Paskutinį kartą šios šventės datos buvo sutapusios 2017 metais.

Be to, šie bažnytiniai metai yra jubiliejiniai – juos Bažnyčia skelbia kas 25-erius metus. Kaip rašoma 2025-iesiems skirtame Lietuvos vyskupų ganytojiškame laiške, Jubiliejus metais popiežius kviečia leisti į piligrimystę. Turima omenyje ne tik piligrimystė į Romą ar į Lietuvoje jubiliejinėmis paskelbtas bažnyčias. Keliaukime pas ligonius, vienišuosius, pabėgėlius, kaimynus ar visuomenės paribyje esančius žmones. Dovanokime jiems savo dėmesį ir atneškime vilties žinią, kad jie nėra atskirti nuo Dievo meilės!

Remiantis pokalbiu su kun. Arnu Budrium Marijampolės TV laidoje „Žvilgsnis giliau“

Prakartėlė Šv. Vincento Pauliečio bažnyčioje

Redakcijos nuotr.

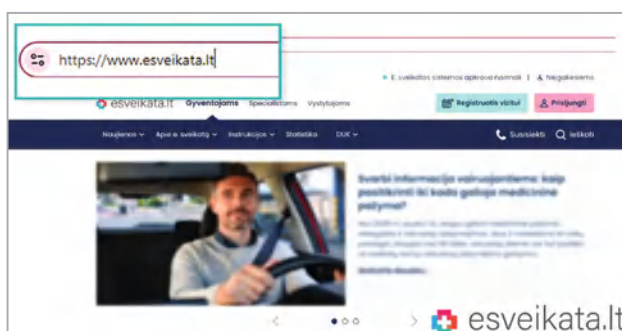
Suaktyvėjo piktavalių veikla: būkite atidūs jungdamiesi prie Esveikata svetainės

Vis dažniau gaunama pranešimų, kad gyventojai praranda savo pinigus bandydami prisijungti prie internetinės e.sveikata svetainės.

Pareigūnai primena: atidžiai stebėkite nuorodas, būkite itin atsargūs vesdami bankinių prisijungimų duomenis.

Primenama, kad norint prisijungti prie esveikata. It svetainės:

• Rekomenduojama visą esveikata.lt adresą su-

vesti patiems, nesinaudojant paieškos sistema. Taip užtikrinsite tiesioginę prieigą prie svetainės ir sumažinsite riziką patekti į piktavalių sukurtą svetainę.

• Atsidariusiame lange atkreipkite dėmesį į svetainės adresą – **ar nėra taškų, brūkšnelių, papildomų raidžių, kitų simbolių ar netikslumų.**

• Prie adreso turi būti žyma **https**, kuri rodo, kad svetainė yra labiau apsaugota.

Išlikite budrus ir saugūs internete! Saugokite savo duomenis.

Redakcijos informacija

Sausio 13-ąją pasitinkant

Nuo tragedija virtusios kruvinos sausio nakties Vilniuje praėjo trisdešimt ketveri metai. Tačiau atmintis vis dar gyva.

Gyva ir kasmet kviečia vienyti, prisimenant dramatiškas dienas: kai atsikūrusi Lietuvos valstybė ir jos piliečiai, vienijami bendrų tikslų ir idėjų, apgynė savo nepriklausomybę. Kada prieš galingus agresorius lietuvių tauta stojo su vieninteliais ginklais – broliškai suremtais pečiais, dainomis ir maldomis. 1991-ųjų sausį vienybės ir laisvės siekio skatinami Lietuvos piliečiai pasiekė istorinę pergalę. Ir tai buvo esminis lūžio taškas nepriklausomybės atkūrimo ir įtvirtinimo kelyje.

Sausio 13-ąją prisijunkime prie jau septynioliktus metus gyvuojančios akcijos „Atmintis gyva, nes liudija“ ir 8 val. languose uždekime žvakeles. Laisvės gynėjų dieną degamos žvakės simbolizuoja apgintos laisvės šviesą, laisvės idėjų pergalę prieš brutalią jėgą, atmintį ir susikaupimą pagerbiant žuvusius ir nukentėjusius. Žvakių liepsnelės byloja tylią pagarbą visiems tąakt žuvusiems. Uždegant simbolines žvakeles languose,

yra puiki proga parodyti ne tik sau, bet ir visam pasauliui, kad ir šiandien esame vieningi, gerbiantys žuvusiųjų atminimą ir savo laisvę, o atmintis gyva, nes liudija.

Pasipuoškime ir šios dienos simboliu tapusiais neužmirštuolių žiedais. Neužmirštuolės žiedas – tai simbolis, šiandien reiškiantis, kad prisimename, kodėl jau 34-erius metus esame laisvi. Viską atsimename ir nieko neužmirštame. Neužmirštuolė primena mūsų pačių gebėjimą kovoti už savo laisvę. Primena, kad mes neturime užmiršti, kad kovojome ir laimėjome – sugebėjome. Primena, kad turime atsiminti viską – ir savo pasiryžimą, ir gebėjimą laimėti prieš begalę kartų stipresnį priešą. Laimėti savo tikėjimu.

Įprasminkime šią svarbią datą ir dalyvaudami atminimo renginiuose: prisiminkime ir pagerbkime laisvės gynėjus, kurių drąsa ir pasiaukojimas padėjo sukurti laisvą Lietuvą!

Redakcija

R. Juknevičiaus kapas senosiose Marijampolės kapinėse

Redakcijos nuotr.

mka
MARIJAMPOLĖS KULTŪROS CENTRAS

SAUSIO 13 LAISVĖS GYNĖJŲ DIENA

12⁰⁰
ŠV. ARKANGELO MYKOLO BAZILIKA
MALDA UŽ LAISVĖS GYNĖJUS

12³⁰
R. JUKNEVIČIAUS G. 32
BĖGIMAS NUO SŪDUVOS GIMNAZIJOS | SENĄSIAS KAPINĖS

13⁰⁰
SENOSIOS KAPINĖS
ATMINTIES VALANDA PRIE RIMANTO JUKNEVIČIAUS KAPO

15⁰⁰
SPINDULIO KINO TEATRAS KAUNO G. 13
FILMO „PREZIDENTAS“ PRISTATYMAS
ĮĖJIMAS LAISVAS

17³⁰
J. BASANAVIČIAUS AIKŠTĖ
LAISVĖS GYNĖJŲ ATMINIMO VAKARAS
SU OPEROS SOLISTU LIUDU MIKALAUSKU IR MODERNAUS FOLKLORO GRUPE „BALTI VĖJAI“

DAUGIAU INFORMACIJOS APIE KULTŪROS CENTRO RENGINIUS

Renginių metu bus fotografuojama ir filmuojama. Nuotraukos ir vaizdo įrašai gali būti naudojami renginio viešinimui.

Amžiaus statybos Marijampolėje: kaip kyla Švento Jono Pauliaus II parapijos bažnyčios sienos?

Vaida Masaitienė

Švento Jono Pauliaus II parapijos tikintieji šiuo metu meldžiasi koplytėlėje. Visgi, marijampoliečių pamėgtuose maldos namuose ilgainiui tapo ankšta, dažnai parapijiečiai netelpa į pamaldas, todėl dažnas pasvajoja apie didesnius Dievo namus. Deja, naujosios bažnyčios statybos – didelis iššūkis: nors sienos pamažu kyla, bet darbų pabaigos teks dar gerokai palaukti. Pakalbintas parapijos klebonas sako, kad išlaidos milžiniškos, todėl viskas – Dievo ir tikinčiųjų valioje.

Dažnas, važiuojantis Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio gatve, pastebi, kad Šv. Jono Pauliaus II parapijos bažnyčios sienos jau stovi, visi nekantriai laukia kito statybų etapo. Visgi, bažnyčios statybos – milžiniškas iššūkis: tai ne šiaip statinys, tai sudėtingų konstrukcijų, neeilinės architektūros ir ilgaamžiškumo reikalaujantis pastatas. Tačiau pradžia jau yra, galima džiaugtis iškilusiomis sienomis: „2019 metais buvo išlieta pamatinė plokštė, o nuo 2024 metų birželio pabaigos iki dabar UAB „Statybos ritmas“ darbuotojų ir šios įstaigos savininko Gintaro Vilučio dėka išlietos monolitinės sienos. Bažnyčios statybos darbai palengva vykdomi ir toliau, tiesiog šiuo momentu praėjusio etapo suplanuoti darbai jau atlikti ir užkonservuoti sekančiam etapui“, – pasakoja Šv. Jono Pauliaus II parapijos klebonas kun. Marius Rudzinskas.

Kito etapo metu bus konstruojamos stogo konstrukcijos, kolonos, taip vadinamos žaliuzės, kurios taip pat bus stogą laikanti konstrukcijų dalimi. Antrojo etapo metu bus pastatytas ir didysis bažnyčios bokštas, kurio aukštis su kryžiumi sieks apie 40 metrų. Tiesa, uždengus stogą, tai toli gražu nebus pabaiga, iki vidaus įren-

ginėjimo darbų teks ilgai laukti. Klebonas sako, kad konkreti statybų darbų eiga bus matoma ateityje, bet šiuo metu mano, kad po stogo įrenginėjimo darbų statybininkai atliks vidaus statybų baigiamuosius darbus: „Manau, kad paskui turėtų atsirasti grindys, nes tai, ką mato praeidami žmonės, dar nėra tikras grindų aukštis, paskui seks vidaus statybiniai, konstrukciniai darbai, o tik dar vėliau įrenginėjimas, ko ir tikintieji, ir aš pats labai laukiu“.

Kaip jau minėta, bažnyčios statybos reikalauja itin kruopštaus darbo, tai statinys, reikalaujantis profesionalumo ir, neabejotinai, milžiniškų finansų. Skaičiuojant dabartinėmis kainomis, maldos namai kainuos beveik 5 milijonus eurų: „Šiai dienai visa bažnyčios sąmata, grubiai kalbant, yra apie 4,7 mln. Eur. Šiai dienai (ką dabar žmonės mato praeidami), mes esame išleidę 684 613, 53 Eur“.

Išleista pinigų suma toli gražu nėra visa grąžinta statybų darbų vykdytojui, parapija vis dar skolinga apie 370 tūkstančių eurų: „Jau nemažai esame grąžinę iš visų aukotojų, parapijiečių, iš visų Marijampolės svečių, žmonių, kurie lankosi koplytėlėje, tų, kurie mato, kad šie darbai vykdomi, ir tų, kurie supranta, kad be jų

aukų ir palaikymo tie darbai nebus vykdomi, nes tokius pinigus surinkti labai sunku, tai šiai dienai esame grąžinę apie 315 tūkst. Eur“. Nors bažnyčios statybos vyksta iš surinktų gyventojų, verslininkų, privačių aukotojų aukų, klebonas sako, kad savivaldybė taip pat prisideda prie bažnyčios statybų.

Per praeitus metus parapijai žmonės paaukojo apie 78 tūkstančius eurų, iš šių pinigų statybų išlaidoms padengti skirta apie 50 tūkstančių eurų.

Kada galėtų pasibaigti maldos namų statybos? Kaip klebonas sako, visų pirma jis meldžia taikos pasaulyje, o tik paskui

prašo viso kito, tačiau viltingai tikisi, kad statybos nesustos ir ilgainiui tikintieji ateis melstis į naujuosius maldos namus: „Žmonės mato, kad iš visų suaukotų pinigėlių bažnyčios sienos kyla, todėl tikimės, kad jos ir toliau kils. Ir kuo greičiau, bet tikslios datos ir preliminarus laikas pasakyti negaliu. Aš tikiuosi, kad per ateinančių dešimtmetį statybas pavyks užbaigti“, – viliasi klebonas Marius Rudzinskas.

Visi, norintys prisidėti prie Švento Jono Pauliaus II parapijos bažnyčios statybos, gali tai padaryti apsilankę parapijos koplytėlėje arba auką pervedę į banko sąskaitą.

TIK SU JŪSŲ PAGALBA GALIME TURĖTI NAUJĄ BAŽNYČIĄ

Paaukoti galima į atsiskaitomąją parapijos sąskaitą
LT 35 7044 0600 0788 3337
arba koplyčioje į Aukų dėžutę.

UŽ MIESTO

Trečioji Užtvankos trio grandis – Eglė Kryžanauskaitė: „Į Marijampolę grįžtu ir dėl praeities, ir dėl ateities“

Gintarė Sabaliauskienė

Miesto laikraštis baigia pažintį su naujausiu meno projektu Marijampolėje – Užtvanka, kviesdamas artimesnei pažinčiai su dar viena Užtvankos dalimi – Egle KRYŽANAUSKAITE.

Po ne vienerių metų darbų ir kelionių užsienyje į Lietuvą grįžusi marijampolietė Eglė Kryžanauskaitė nutūpė Vilniuje, tačiau sako, kad gimtoji Marijampolė visada užėmė ypatingą vietą širdyje, o dabar intencijas papildė dar ir naujas projektas – Užtvanka.

„Kelionių skonio paragavau dar būdama vidurinėje mokykloje, vėliau kaupiau patirtis įvairiuose studijų mainuose, naudojausi esamomis galimybėmis dirbti ir mokytis užsienyje ir taip susiklostė, kad tiesiog tapau emigrante: vienas pusmetis Romoje keitė kitą pusmetį Niujorke, tuomet Berlyne ir taip toliau. Vėliau darbo reikalais daug keliavau po Artimųjų Rytų regioną, galiausiai kelionės tapo kasdienybe. Bet niekada nejaučiau, kad šis sprendimas buvo priimtas sąmoningai, norint išvykti iš Lietuvos. Tiesiog labai aiškiai suvoki, jog tai buvo ir yra privilegija, esu dėkinga už visas šias patirtis“, – pasakoja Eglė, tuo pačiu akcentuodama, kad Marijampolė niekada neišnyko iš horizonto. „Į Marijampolę grįždavau visuomet, net kai ir gyvenau užsienyje. Čia leisdavau vasaros mėnesius, grįžusi Kalėdoms neskubėdavau keliauti atgal, tad buvimas čia niekada nebuvo svetimas. Grįžusi visuomet aktyviai domėdavausi ir dalyvaudavau miesto renginiuose, noriai gilinausi į miesto aktualijas. Marijampolėje gyvena keletas draugų, jie čia kuria savo gyvenimus, tad esu greta jų, man įdomu ir smalsu, kaip ir koks gyvenimas verda čia.“

Paklausta, kas vis dėlto lėmė, kad nusprendė „viena koja“ grįžti į gimtąjį miestą, Eglė sako, kad niekada nesijautė tos vienos kojos iš čia iškėlus, tik dabar ant tos kojos stoji stipriau. „Žinoma, didžiausias veiksnys buvo Rugilės (*keramikė Rugilė Navickaitė – rašėme 2024 12 05 d. Miesto laikraščio numerį, – red. pastaba*) iniciatyva suburta grupė, skirta Užtvankos atgaivinimui. Jau daugelį metų ore sklandė mintys ir pasvajojimai apie bendrą vietą, kurioje galėtų rinktis vietos menininkai, turėti savo studijas. Aš išivaizdavau tą vietą „berlynietišką“ – atvirą visiems, neformalią, alternatyvią. Tačiau anksčiau rodėsi, jog menininkai yra gan atsiskyre, dirbantys patys sau. Galiausiai, atsiradus galimybei nuomotis Užtvankos pastatą, Rugilei pavyko prikalbinti Augustiną (*fotografė Laumė Lunaria – rašėme 2024 12 19 d. Miesto laikraščio numerį, – red. pastaba*) burtis kartu, o aš merginas palaikau labiau vadybine, idėjine prasme, stengiuosi pamatyti platesnį, didesnį to paveikslą.“

„Esu kūrybiškas žmogus: miksuju muziką ir esu mėgėja DJ“

Kalbėdama apie patį pastatą, Eglė įsitikinusi, kad ši vieta, ko gero, tikrai ne tik jai su Rugile ir Augustina,

bet ir dažnam marijampolietėi buvo kažkuo traukianti, dominantė ir savita. „Tokia gera vieta: upė, parkas, daug vietos, dangus. Pats pastatas irgi turi to berlynietiško grubumo, paslapties. Jis visuomet atrodė apleistas, tik jo potencialas švietė iš toli. Žinau, jog daug žmonių galvojo panašiai...“

Nors, skirtingai nuo kitų dviejų „Užtvankos trio“ dalių – Rugilės ir Augustinos, – Eglė Užtvankoje meno nekuria, pati sako, kad kūryba jai niekada nebuvo svetimas dalykas: „Aš visuomet jaučiausi nepakankamai rimta, jog būčiau karjeristė ir vilkėčiau oficialius kostiumėlius, bet ir nepakankamai kūrybiška ar „nulėkus“, jog būčiau menininkė. Tad nenuostabu, jog po politikos mokslų bakalauro pasirinkau kūrybinės lyderystės studijas, vėliau Berlyne dirbau projektų vadove ir kuravau kūrybinius projektus, o dabar bandau prisidėti prie Užtvankos koncepcijos išsiginčijimo, veiklų planavimo. Žiūrint plačiau, vis tiek laikau save kūrybišku žmogumi – laisvalaikiu lankau parodas, kiną, teatrą, užsiimu rankdarbiais, miksuju muzi-

Su Rugile Navickaite (2021 m.)

ką ir esu mėgėja DJ. Būdama paauglė dalyvaudavau Balto Kluono trumpo filmo festivalyje, esu atidariusi fotografijos parodą Kultūros centre, tad kūryba ir menas man yra labai svarbu. Aš tikiu kultūros svarba žmogaus gyvenime, manau, jog kultūra gali spęsti labai daug socialinių problemų, būtina skatinti ir neapleisti žmonių kūrybiškumo, jį puoselėti, praktikuoti. Užtvankoje Rugilė mane įvardina skaitmenine vadybininke – šiuo metu esu atsakinga už Užtvankos socialinius tinklus, el. paštą, komunikaciją su išorės veikėjais. Rugilė ir Augustina yra vietoje, fiziškai veda Užtvankos veiklas, puoselėja jausmą, tos vietos sielą, o aš esu toliau, žiūriu iš šono, per atstumą. Matysime, kaip viskas klostysis ateityje.“

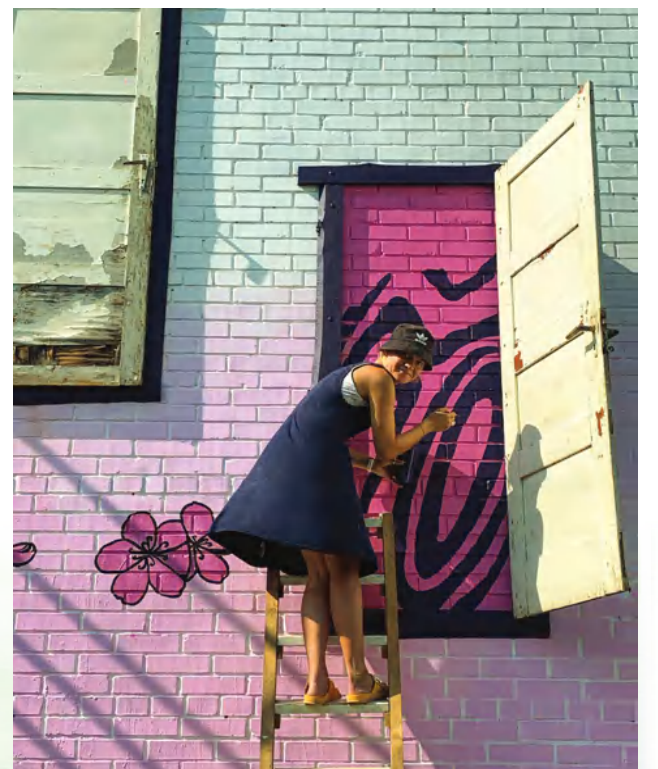
Eglė pasakoja, kad Užtvankos strategija ir konceptas yra dar kūrimosi stadijoje, tačiau jau dabar aišku, kad spektras – labai platus: čia bus erdvė kūrybiškam žmogui, joje tilps ir bus daug visko: „Jau dabar galite rasti Vinilo paštą, ateityje čia save pristatys ir veiklas ves ir daugiau žmonių. Mano vizija ir svarbiausias asmeninis uždavinys yra skleisti žinių apie Užtvanką toliau nei Marijampolė – garsinti tai regioniniu, nacionaliniu lygmeniu. Aš turiu nemažai kontaktų užsienio valstybėse, tad tikrai yra dar nedrąšių, tačiau visgi svajonių apie galimybes bendradarbiauti su užsienio organizacijomis, turinčių vykdyti bendras veiklas meno ir kūrybos srityse norinčių žmonių.“

Klausimas: ar Marijampolėi tokios vietos reikėjo/reikia? „Marijampolėi, kaip ir kiekvienam miesteliui

Ne vienerius metus po pasaulį keliavusi Eglė Kryžanauskaitė: „Marijampolė niekada neišnyko iš horizonto“

ar gyvenvietei, reikia vietos, kuri pulsuotų kultūra ir alternatyviomis idėjomis“, – įsitikinusi Eglė. „Vyraujančioms tendencijoms visuomet reikia alternatyvos, kvietimo pažvelgti kitaip. Mes matome šią vietą, kaip telkiančią, atvirą erdvę kūrybai. Norime pasiūlyti veiklas ir susipažinti su skirtingomis visuomenės grupėmis, neapsiribojame vien jaunimu ar menininkais, tačiau nesame ir kultūros centras. Norime būti jautria vieta, pro kurią gera ne tik praėti, bet ir užėiti be didesnių išpareigojimų ar lūkesčių. Grįžusi į Marijampolę dažnai juokauju, jog matau atsidarant tik dar vieną kirpyklą ar grožio saloną – kiek gi dar daugiau gali jų reikėti, iš kur tokia paklausa? Tuo pačiu liūdna matant, jog užsidarė KamBarys, Ponių Laimė – tokios vietos, kurios davė Marijampolėi daugiau spalvų. Žiūrėsime, kaip seksis mums, tačiau norisi tikėtis, jog Užtvankos siūlomoms kitokios spalvos ir požiūris į miesto gyvenimą patiks marijampolietėms ir miesto svečiams.“

„Grįžusi į Marijampolę mielai prisijungiu prie įvairių projektų“ (Malonny 2022 m.)

Paklausta, ar Užtvanka taps vieta, dėl kurios norės dažniau grįžti į Marijampolę, Eglė primena: „Į Marijampolę grįždavau ir be Užtvankos, tačiau – taip, natūralu, jog dėl šios vietos čia galimai grįšiu dažniau. Anksčiau į gimtą miestą grįždavau dėl praeities – šeimos, senų draugų, o dabar džiaugiuosi atvažiuodama ir dėl ateities – Užtvankos.“

Eglės Kryžanauskaitės asmeninio archyvo nuotraukos

ŽVILGSNIS GILIAU PIRMADIENIAIS 19:00	SAVIVALDYBĖS aktualijos ir komentarai TREČIADIENIAIS 19:00	TV Marijampolės Televizija ŽINIOS DARBO DIENOMIS 18:30 20:00 22:00 www.marijampoles.tv	GROŽIO PRINCIPAI SEŠTADIENIAIS 11:00	PRIE BARO PENKTADIENIAIS 19:30
MARIJAMPOLĖS SPORTAS ANTRADIENIAIS 19:00	OFISO DRAMOS TREČIADIENIAIS 19:30		KŪRYBINĖS SFEROS KETVIRTADIENIAIS 19:00	SVEIKINIMŲ KONCERTAS SEŠTADIENIAIS 16:00

VASARIO
1-2
MARIJAMPOLĖS
KULTŪROS
CENTRE

**KURK PARK
2025**

INFORMACIJA IR BILIETAI:
WWW.KURKPARK.LT

Edukacijos, renginiai ir erdvių nuoma viename iš puošniausių funkcinio stiliaus objektų Lietuvoje – Marijampolės geležinkelio stotyje!

+370 633 31434
labas@kitokiasotis.lt
Kitokia. Tokia. Visokia.

KITOKIA STOTIS

Kokybiški produktai Jūsų plaukams ir odai!

10% NUOLAIDA su kodu MMM10

Kęstučio g. 4, Marijampolė
@keli_about_us

K'eli ABOUT US

- ♦ Turite naujieną?
- ♦ Žinote apie svarbų įvykį?
- ♦ Pastebėjote įdomų reiškinį?
- ♦ O galbūt norite pasidalinti džiaugsmu, dėkingumu ar problema?

BENDRAUKIME!

♦ Kartu dar plačiau atspindėsime bendruomenės gyvenimą, interesus ir skleisime žinią skirtingais sklaidos kanalais.

Tai, kas svarbu Jums, rūpi ir mums!
Susisiekite: +370 679 51 451, redakcija@mmm.lt

DOVANOJU naują klausos aparatą.

Tel. +37064604605

BALDAI
Dizainas, projektavimas, gamyba

Tel.: +370 652 74556
asavobaldai@gmail.com

Vizija OPTIKA

2 už 1 KAINĄ ITALIŠKI AKINIŲ LĖŠIAI

VISIEMS KITIEMS AKINIŲ LĖŠIAMS -20%

MARIJAMPOLĖ, Kęstučio g. 4
+370 650 93367

Traliuko paslaugos Marijampolėje ir visoje Lietuvoje.
Tel. +370 690 67 027

5G NERIBOTAI

Neriboti pokalbiai Lietuvoje
Neriboti SMS Lietuvoje
Neriboti pokalbiai ES/EEE
Neriboti SMS keliaujant ES/EEE
Neriboti duomenys Lietuvoje
20 GB duomenų ES/EEE
1000 min. tarptautinių skambučių į ES/EEE
1000 tarptautinių SMS į ES/EEE
5G ryšys

12€

5G 20

Neriboti pokalbiai Lietuvoje
Neriboti SMS Lietuvoje
20 GB 5G interneto
Neriboti pokalbiai ES/EEE
Neriboti SMS keliaujant ES/EEE
Iš jų 15GB duomenų visoje ES/EEE
5G ryšys

10€

5G 1

Neriboti pokalbiai Lietuvoje
Neriboti SMS Lietuvoje
Neriboti pokalbiai ES/EEE
Neriboti SMS keliaujant ES/EEE
1GB duomenų visoje ES/EEE

6,90€

www.mobris.lt

Nepermokėkite už mobilųjį ryšį!

PERKA
Brangiausiai Lietuvoje miškus (brandžius, jaunus, malkinius, iškirstus), žemes, sodybas.

Tel.: +370 676 41155

MIESTO Laikraštis

Platinimo vietos

Marijampolės autobusų stotis (Stoties g. 2B)	Marijampolės savivaldybės administracija (J. Basanavičiaus a. 1)
Marijampolės ligoninė (Palangos g. 1)	Marijampolės TV biuras (Gedimino g. 11)
Marijampolės P. Kriaučiūno viešoji biblioteka (Vytauto g. 22)	Marijampolės apylinkės teismas (Kauno g. 8)
Marijampolės P. Kriaučiūno viešosios bibliotekos Draugystės padalinys (Draugystės g. 5)	Universalinė parduotuvė „Gulbė“ (J. Basanavičiaus a. 10)
Marijampolės Trečiojo amžiaus universitetas (Vytauto g. 47-106)	„Statybos ir ūkio prekės“ (Klaipėdos g. 1A)
Maisto prekių parduotuvė (Mokolų g. 59)	Puskelniai – parduotuvė „Aibė“ (Plytinės g. 10, Puskelnių k.)
„Gubojos vaistinė“ (R. Juknevičiaus g. 72)	Kavinė „Torino date“ (R. Juknevičiaus g. 9, Marijampolė)
Baraginė – parduotuvė (Baraginės g. 2, Baraginės k.)	Rezidencija „Grįžulo ratai“ (Naujoji g. 10, Kantališkių k.)
Sasnava – parduotuvė „Aibė“ (Sūduvos g. 46C, Sasnava)	Igliškėliai – parduotuvė „Aibė“ (Tvenkinio g. 2, Igliškėliai)
Netičkampis – parduotuvė „Aibė“ (Šešupės g. 1 Netičkampio k.)	Patašinės kaimo biblioteka (Nausupės skg. 4, Patašinės k.)

PROTO MANKŠTA

Kiekviename atsakyme pakeiskite po vieną raidę

- 1. Maldyvų valiuta.
- 2. Kvadrato formos musulmonų skara.
- 3. Vyskupijos valdžios institucija.
- 4. Aukštas, stambus riešutmedinių šeimoms medis.

1							
2							
3							
4							

Atsakymai: Ruifja – kufja – kurfja – karfja

- 1. Salierinių šeimos vienmetis ar dvimetis 50–120 cm aukščio žolinis augalas.
- 2. Dešimtkojų vėžių būriui priklausantis nariuotakojis.
- 3. Vienas labiausiai paplitusių Lietuvos vandens paukščių.
- 4. Mašina, skirta objektų pakėlimui ar pajudimui.

1							
2							
3							
4							

Atsakymai: Krapas – kragas – krabas – krakas

Pagalvokite ir atsakykite:

Tarpukariu vyko aštrios diskusijos tarp lietuvių kalbos terminų kūrėjų J. Jablonskio ir K. Būgos šalininkų. Pastarieji siūlė žodžiuose „bjaurus“, „pjauti“ naudoti j raidę – tokia rašysena ir išvyravo. Remiantis šia analogija nusistovėjo ir vieno Lietuvos miesto pavadinimo rašysena. Koks tai miestas?

Atsakymai: Marijampolė; anksčiau kartais rašė ir Mariampolė

Sveikiname!

Reginą Sriuginienę
gimtadienio proga.

Tegul akys spindi tik nuo nuostabių naujienų, širdis visada būna atvira artimiesiems ir draugams. Tegul supa pasaulis, kuriame yra daug meilės, šviesos ir gėrio. Kad kiekviena nauja aušra atneštų namams džiaugsmo, laimės, šilumos ir klestėjimo!

Sveikina sūnus Saulius su šeima

mmm.lt

- Marijampolės Televizija
- Internetinis portalas
- Miesto laikraštis

Marijampolės miesto medijų TRIO
mmm.lt parneša žinias NAMO

www.mmm.lt

Kviečiame sveikinti savo artimuosius ir Miesto laikraštyje. Sveikinimo kaina – 10 Eur. Sveikinimą siųskite el. paštu redakcija@mmm.lt

Sveikinimų koncertas

Marijampolės Televizija

ŠEŠTADIENIAIS 16 val.

Marijampolės televizijos sveikinimų koncerto, žinių ir kitų laidų įrašus rasite: www.marijampoles.tv

Praėjusio kryžiažodžio konkurso nugalėtoja burtų keliu išrinkta **Raminta Kasiulevičiūtė. Sveikiname!**

Dėl prizų atsiėmimo susisieksime asmeniškai.

Spręskite kryžiažodį ir laimėkite prizus!

Išspręskite kryžiažodį ir siųskite atsakymus el. paštu redakcija@mmm.lt arba įmeskite į redakcijos pašto dėžutę, esančią adresu Gedimino g. 11, Marijampolė. Siųsdami atsakymus, nepamirškite nurodyti savo vardo, pavardės ir telefono numerio. Burtų keliu išrinksime vieną nugalėtoją, kuriam atiteks MMM atributika.

Atsakymų laukiame iki 2025 m. sausio 20 d.

Gyventojų iškraustymas iš pavojingų vietų	Kūdikiams po kaklu rišama prijuostelė	Audeklo gabalėlis, skiautė	Archimedo džiaugsmo šūksnis	Šumerų derlingumo deivė	Įžymusis paveikslas „Mona ...“	Valstybės dotac...	Įstrižai, įzambiai	Aktorė ... Knapkytė	Gyvullai, garsėjantys užsispyrimu	
↓	Andų kalnuose gyvenanti lama	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	
←						7	TV spalvų kodavimo sistema	↓	Antraversė	
	Musulmonų pasninkas	↓					E. Zola romanas	1		
←	Katės kailis				3		Bėga kiek tik kojos ...			
	8					Šiandien noriu pabūti namie ir niekur ...	Gyvenvietė netoli Druskininkų			
	Mirtinųjų š. visžalis krūmas	↓				↓	Lošimas ... bank			
	Mituvos d. intakas					Vežant įgabens	↓			
←							Filmo „Greitis“ žvaigždė Sandra ...		6	
									Kalnų masyvas Italijoje – Gran ...	
	5									
		Apie tai, kas svarbiausia								
							Plėšikas, paleistas vietoj Jėzaus	↓		
								↓		
							Atmirkę nesvarumai, kurie veliasi trinant odą			
							Urvas, landa	2		
	Miestelis Kauno rajone								4	

Sudarė Danutė Šulcaitė

1	2	3	4	5	6	7	8	

Praėjusio kryžiažodžio atsakymai:

Vertikaliai: Diagnostika. Ataudai. Jura. Bokačas. Tils. Loranas. Galop. Lapė. Avatara. Ttt. Ras. Storas. Irisas. Ėjė. Krisas.

Horizontaliai: Arbatlapis. Kalgaris. Gauja. Satas. Dučė. Lasas. Ara. LOR. Skiaskopas. Tēr. Šaltoji. Natris. Aptaka. Rudmėsė. Sės.

Pažymėtuose langeliuose: Konjakas.

NEMOKAMA „Miesto laikraštis“ (ISSN 1822-5667) leidžia viešoji įstaiga Marijampolės televizija (įm. kodas 151455022, vienintelis dalininkas viešoji įstaiga „Atviros visuomenės forumas“). Laikraštis leidžiamas du kartus per mėnesį. Kitas numeris – 2025 m. sausio 23 d. Tiražas 6020 egz. Spausdino „Polska Press Sp.z.o.o.“

Užsakomųjų straipsnių pavadinimai – pasvirusiu šriftu.

Už skelbimų ir mokamų straipsnių turinį redakcija neatsako. Perspausdinti ar kitaip naudoti bet kokią laikraščio turinį galima tik gavus išankstinį redakcijos sutikimą.

Redakcijos adresas: Gedimino g. 11, Marijampolė. Tel. +370 679 51 451

Naujienų tarnybos vadovė Gintarė Sabaliauskienė, el. p. gintare@mmm.lt

Žurnalistė-kalbos redaktorė Daiva Balčiūnė, el. p. redakcija@mmm.lt

Žurnalistė Aistė Uckutė, aiste@mmm.lt

Žurnalistė Greta Paulevičiūtė, el. p. greta@mmm.lt

Žurnalistė Vaida Masaitienė, el. p. vaida@mmm.lt

Dizainerė-maketuotoja Jūratė Ruzienė